

Asia: VN/28426/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta vuosina 2024-2030 annetun lain 2 §:n muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lakiluonnoksessa esitetään muutosta voimassa olevaan T&K-rahoituslakiin. Voimassa olevan lain mukaan valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoitus nostetaan 1,2 prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen vuoteen 2030 mennessä. Menojen lisäysuran määrittämiseksi tuleville vuosille tarvitaan ennuste tulevien vuosien bruttokansantuotteesta. Voimassa olevassa laissa käytettäisiin vuosien 2024 ja 2028 talousarvioiden ennusteita. Luonnoksessa esitetään, että ennustepisteitä käytettäisiin useampia, myös vuosien 2026 ja 2030 talousarvioennusteita.

Ehdotuksen oleellinen vaikutus olisi se, että menojen lisäysura perustuisi osassa vuosista tuoreempaan ennusteeseen. Tämä tarkoittaa sitä, että lisäysura siirtyy ennustettavammin kohti 1,2% tavoitetta. On odotettavaa, että tuoreempi ennuste onnistuu ennustamaan tulevan bruttokansantuotteen tason paremmin kuin aiemmin tehty ennuste. Tältä kannalta esitetyn muutoksen voidaan odottaa parantavan valtion T&K-rahoituksen lisäysuran tarkkuutta.

Muutoksella on vaikutuksia T&K-rahoituksen tasoon siirtymäkaudella. Kun esimerkiksi tuoreempi ennuste ennustaa pienempää bruttokansantuotteen tasoa tuleville vuosille, johtaa sen käyttö matalampaan T&K-rahoituksen tasoon näinä vuosina. Vaikutus on kuitenkin lyhytaikainen, sillä vuoden 1,2% tavoitetta ei muutettaisi.

Olennaista T&K-lisärahoituksen vaikutusten syntymiselle on sen kohdentuminen kasvua parhaiten tukevalla tavalla (mm. Einiö, 2022).

Viitteet:

Einiö, E. 2022. Valtion innovaatiotuet lisäävät talouskasvua, mutta tuet on kohdennettava oikein, VATT Policy Brief 5-2022, <https://www.doria.fi/handle/10024/186118>

Hakola-Uusitalo Tuulia
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus

Einiö Elias
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus